

1. Yhteyshenkilö

<i>Etunimi</i>	Anette
<i>Sukunimi</i>	Karlsson
<i>Puhelinnumero</i>	0407476604
<i>Sähköposti</i>	anette.h.karlsson@gmail.com

2. Valtuustoaloite

<i>Luotu pvm</i>	22.5.2023 19.07
<i>Otsikko</i>	Järjestötoimijoiden tulevaisuuden turvaaminen
<i>Valtuustoaloite</i>	<p>Porvoossa on yli 900 rekisteröityä yhdistystä, ja lisäksi yhdistyksiä, jotka toimivat Porvoon alueella. Arviolta joka kolmas suomalainen osallistuu vapaaehtoistoimintaan. Taloustutkimuksen toteuttamassa tutkimuksessa ihmiset osallistuivat vapaaehtoistoimintaan keskimäärin 15 tuntia kuukaudessa. Kansantaloudellisesti ajatellen vapaaehtoistoiminnan arvoksi voitaisiin siten laskea noin 2,5 miljardia euroa vuositasolla. Tutkitusti tiedetään, että kun ihminen osallistuu vapaaehtoistoimintaan tai vastaanottaa sitä, vastavuoroisesti koettu hyvä ei jää kahdenväliseksi. Kokemuksesta kerrotaan lähipiirille, joka ehkä innostuu osallistumaan toimintaan. Ja mukana oleminen ainakin vahvistaa uskoa kanssaihmisessä olevaan hyvään ja lisää rohkeutta luottaa toiseen ihmiseen.</p> <p>Vapaaehtoistyö ja järjestötoiminta on myös ikääntyneiden hyvinvointia vahvistavaa toimintaa. Suomalaisen yhteiskunnan ikääntyessä on tärkeää, että kiinnitämme entistä enemmän huomiota ikääntyvän väestön tarpeisiin ja hyvinvointiin. Yhdistystoiminnan myönteisten vaikutusten tunnistaminen on vielä heikkoa Suomessa, vaikka maamme onkin nimellisesti yhdistysten luvattu maa. Näkyvyyttä yhdistystoiminta voisi saada, jos sitä juurrutettaisiin entistä vahvemmin osaksi ikäihmisten ennaltaehkäiseviä palveluita kunta- ja hyvinvointialueitasolla. Vaikutusten heikkoon tunnistamiseen saattaa vaikuttaa ikääntyneiden näkeminen yhteiskunnassa edelleen toiminnan kohteina, eikä niinkään aktiivisina osallistujina. Tähän ajattelutapaan on saatava muutos.</p> <p>Tutkimusten mukaan oman aktiivisuuden tason säilyminen ikääntyessä koetaan liittyvän hyvään vanhenemiseen. Hyvään vanhenemiseen liitetään myös tyytyväisyys omaan elämään. Yhdistystoiminnan avulla voidaan ennalta ehkäistä yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Toimintaan osallistuminen voi lisätä ihmisen omanarvontunnetta ja vähentää ulkopuolisuuden tunnetta. On selvää, että yhdistystoiminta tukee laaja-alaisesti ikääntyneen sosiaalista hyvinvointia, sekä tarjoaa mahdollisuuden osallisuuden kokemuksiin. Yhdistystoiminnassa mukana olevat henkilöt ovat usein myös toimintakyvyltään hyväkuntoisia. Haasteena onkin, miten jokainen voisi saavuttaa toiminnasta saatavia hyötyjä toimintakyvystä riippumatta. Kehittämiskohteena voisikin olla se, miten toimintaa voitaisiin muokata jokaista ikäihmistä palvelevaksi. Nyt kuitenkin kehityssuunta näyttää olevan se, että arvokas yhdistystoiminta ajetaan hiljaa alas.</p> <p>Hyvinvointialueuudistuksen myötä sosiaali- ja terveystoimet siirrettiin pois kunnilta, ja jäljelle jätettiin vain terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen (hyte-työ). Muutos on aina mahdollisuus, mutta myös riski. Nyt kunnilla on</p>

mahdollisuus paneutua hyvinvointityöhön aiempaa laajemmin ja monipuolisemmin. Haasteena on kuitenkin rahoituksen puute ja kuntien taloudellisen tilanteen muutos hyvinvointialueuudistuksen myötä.

Porvoossa on uudistettu järjestöjen saamia avustuksia, mikä on hyvä asia. Järjestelmä kaipaa varmasti vielä muutoksia ja korjauksia lähitulevaisuudessa. Avustuksen ovat kuitenkin vain yksi keino tukea arvokasta järjestötoimintaa. Kunta on myös tarjonnut toimijoille edullisia ja maksuttomia tiloja. Hyvinvointialue varmasti jatkaa joidenkin tilojen tarjoamista tulevaisuudessa, mutta tilanne on monelta osin vielä auki. Olisi tärkeää yhdessä - Porvoo ja Itä-Uudenmaan hyvinvointialue - kartoittaa, mitä tiloja hyvinvointialue jatkossa tarjoaa kunnan alueella toimiville yhdistyksille.

Porvoon osalta tiedetään, että eläkeläisten suosimat kokoontumispaikat Lundin talo ja Gammelbackan hyvinvointikeskuskokonaisuus ovat molemmat lähitulevaisuudessa purettavien rakennusten listalla.

Korvaavista tiloista ei ole vielä tietoa. Nyt myös yhdistysten yhdistys, eli Porvoon Yhdistyskeskus, on tuonut julki, että järjestöavustusten vähyys uhkaa vakavasti sen toimintamahdollisuuksia. Pahimmillaan tämä voisi johtaa siihen, että järjestöjen käyttämät edulliset tilat katoaisivat myös WSOY-talolta. Myös alustavien suunnitelmien mukaan Gammelbackan uusi kokonaisuus ei sisällä yhdistysten tarpeisiin soveltuvia tiloja, kuten ei myöskään Kevätkummun Kanteletalokaan sopivia yhdistystiloja sisällä. Gammelbackan osalta on linjattu, että korvaavat tilat palvelukeskuksen ja monitoimitalon toiminnoille tulee osoittaa, kun kyseisten rakennusten purkutyö etenee. Tietoa korvaavista tiloista ja niiden soveltuvuudesta nykyisille toimijoille ei vielä ole.

Porvoossa tulee myös jatkossa olla edullisia tai maksuttomia tiloja, joita alueen yhdistykset voivat hyödyntää. Siksi on tärkeää, että asiassa ryhdytään aktiivisiin toimiin ennen kuin nykyisten tilojen purkamistyöt etenevät tai alkavat.

Esitän, että Porvoossa ryhdytään toimiin korvaavien järjestötoimijoiden maksuttomien ja/tai kohtuullisen hintaisten tilojen löytämiseksi Lundintalon ja Gammelbackan hyvinvointikeskuksen kokonaisuuden poistuessa Porvoosta. Korvaavien tilojen kartoitustyössä osallistetaan alueen yhdistystoimijoita, jotta uudet tilat vastaisivat mahdollisimman hyvin yhdistysten tarpeita. Mikäli korvaavia tiloja ei ole löydettävissä ryhdytään toimiin korvaavien tilojen rakentamiseksi yhdistystoiminnan ja hyvinvoinnin edistämistoiminnan turvaamiseksi kaupungissa.

Anette Karlsson (sd.)